

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Nr-ii de Duminecă pe an
— 4 coroane. —

Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscripte nu se napozăz

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancați nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Expozeul lui Goluchowsky.

(R) De ani de zile, între elementul slav și cel german din Austria decurge o luptă crâncenă, încât însăși autoritatea parlamentului a fost coborâtă la un nivel îngrijitor. În mijlocul acestor lupte, duse adesea nu cu puterea cuvântului, ci cu a brațului, singurii Poloni au știut să manevreze astfel, încât și-au păstrat și încrederea Monarchului și prietenia celor ce se războiau în giurul lor.

Poate că este o resplăță ce li-s'a acordat, când politica mare, cea externă a fost încredințată unui Polon. Pe acesta nici Germanii nu-l pot bănuși că ar fi muscalo-fil, nici Cehii nu-l pot acuza că-și uită neamul și servește cauze străine. Cu atât mai puțin îl pot urgisi apoi Poloni și ceilalți Slavi, de sud. Cât despre Unguri, eărăși se știe, că ei întotdeauna au fost amici ai Polonilor.

Credem că în primul rând împrejurarea aceasta este cauza, pentru care discuția asupra politicii mari a monarchiei se petrece fără animosități. Ambele delegațiuni par a fi un simplu biurou de înregistrare. Toți grăbesc să-l măgulească pe ministrul de externe și cel mult câte un agronist doar își mai face reclamă arătându-se nemulțumit de succesele politicii lui Goluchowsky. De altminteri, nimeni nu prea scoate în relief vre-una din succese, și totuși expozeul este ascultat cu religiozitate și tot ce cere ministrul de resort, li-se acordă aproape unanim.

Măcar că Goluchowsky nu și-a dat nici-odată silințe nici să seducă prin frase pompoase, nici să micșoreze primejdiile tăcând asupra lor. Dincontră, spune destul de verde lucrurile. Îndeosebi de data aceasta a fost așa zicând surprinzător de sincer. Bulgarilor de pildă, li-a ținut o lecție cum ține un profesor sever unor elevi răi. Eară cât despre primejdia perpetuă din Balcani, a vorbit nu se poate mai edificator. A arătat, că aici este condensat atâta material explosiv, că se face atâta de puțin pentru înălțurarea răului, încât te poți aștepta în ori-ce moment la grave încurcături. Nici chiar înțelegerea dintre Austro-Ungaria și Rusia — a declarat Goluchowsky — nu mai este garantată, ca în Balcani să se poată menține actuala stare de lucruri.

Când un diplomat de talia lui Goluchowsky spune acestea, desigur că în Balcani se prepară ceva. „De aceea, a adăugat, să ne potrivim lucrurile așa fel, încât în ori-ce moment să fim gata pentru ori-ce eventualitate“...

Pressa maghiară înregistrează și comentează cu vedită grije cuvintele acestea. Le înțelege și tot nu le înțelege! Dacă le înțelege adecă, nu urmează numai ca pentru apărarea monarchiei să pledeze a se da arme destule, ci să pledeze pentru întărirea internă: pacea și mulțumirea între naționalitățile chemate ca împreună să apere statul.

Pressa maghiară să nu privească bunătatea Monarchului ca exclusiv destinată Ungurimei, ci să judece: dacă după inaugurarea la Gödöllő a statuei decedatei împărătese și regine Elisabeta, Monarchul se duce la Praga, să-l măgulească și pe Cehi, o face în interesul siguranței monarchiei. Siguranța cea mai mare este adică iubirea și alipirea cetățenilor, eară nu baionetele soldaților. Între tot ce face Monarchul și între ce vorbește primul lui sfetnic în politica cea mare, este o perfectă legătură, pe care, dacă ar înțelege-o bine Ungurii și ca element alcătuitor de stat, ar trage și consecuențele, ar trebui negreșit să-și schimbe radical atitudinea față de naționalități.

Ar fi natural să și-o schimbe îndeosebi față de Români, înrudiți prin sânge de cetățenii unui regat, singurul aliat loial și natural în Balcani al monarchiei austro-ungare, regatul României, despre care Goluchowsky numai cu laudă amintește și pe care desigur a învățat să-l aprecieze, căci ani destul a petrecut în București.

Se înțelege, că peste partea aceasta de învățatură ce ar trebui să ia din expozeul lui Goluchowsky, concetățenii nostri maghiari vor trece ușor la ordinea zilei. Ei nu se preocupă decât de o lacună ce ar fi în acest expozeu: Goluchowsky n'ar fi scos indetul adecă în relief statul ungar și nici nu accentuează asupra intereselor specifice maghiare. Ceea-ce dovedește, că în viața monarchiei noastre Ungurii sunt și ei ceea-ce sunt pentru Europa — Bulgarii!

Pressa și expozeul lui Goluchowsky. Aproape toate foile din monarchie, afară de cele apropiate de ministerul externelor, sunt nemulțumite cu expunerile contelui Goluchowsky asupra politicii externe a monarchiei. Îndeosebi le supără, adecă li se pare prea lășit acel punct din expozeu, care vorbește de politica monarchiei în chestiunea din Balcani. — Cu totul altul este însă efectul, ce expozeul ministrului de externe a produs în presa din străinătate. — „Berliner Tageblaatt“ de pildă scrie:

„Expozeul din ăstan al contelui Goluchowsky e cu mult mai cuprinzător decât anii precedenți. Amănuntele și dreptatea, cu cari tractează situația din Peninsula-Balcanică, dovedesc, că Austro-Ungaria, întocmai ca și până acum, consideră Balcanul ca vâla de viață a politicii sale și e firm și tare hotărâtă, să și mențină, deopotrivă cu Rusia, neștirbită starea de putere“.

Despre expunerile relativ la tripla-alianță, numita foaie berlineză zice, că tripla alianță nu-și poate, într'adevăr, dori mui bun a părător decât pe contele Goluchowsky. El merită mulțumită — zice — că cu totul în formă oficială a strivit svonurile false, cari tindeau să presinte tripla-alianță, ca fără viață și fără putere.

Tot asemenea și celelalte ziare berlineze se pronunță cu multă recunoștință despre expozeu și laudă cu deosebire partea relativă la Balcani.

În Roma îndeosebi a plăcut partea expozeului ce se referă la alianțele politice și la chestiile de economie. — „Standard“ din Londra își exprimă speranța, că cuvintele de admirație ale ministrului relativ la

situația țărilor din Balcani vor înspăimânta anume ambiții, cari nu pot fi satisfăcute fără pericol. Englitera numai atâta dorește — zice „Standard“, ca asupra statului quo să nu se decidă prin forță. (Pildă ne dă destulă chiar Anglia, în Transvaal. — Red. „Trib. Pop.“) — „Morning Post“ zice: „Câtă vreme monarchia austro-ungară există ca mare putere, în Orientul Europei nu poate să se întâmple vre-un rău. Decî vorbirea lui Goluchowsky merită deplină apreciere în țeara noastră (Anglia), al cărei mare interes este, consolidarea monarchiei austro-ungare, ca factor necesar pentru menținerea echilibrului european“.

Germania și Rusia. „Könische Zeitung“ scrie următoarele în privința raporturilor celor două împărății:

„Nu e cu neputință, ca din nou să ajungă la ascuțit raportul dintre Rusia și Germania, din cauza politicii vamale. Acel atac violent, pe care l'au pornit ziarele ministrului de finanțe rusec Vitte contra cancelarului Bülow, în timpul din urmă de fapt s'au mai domolit, dar Rusia și acum se pregătește pentru marea luptă. Cancelarul imperiului nu se poate îndoii, că Rusia nu va rămâne mută față cu eventuala introducere a vămit pe produsele agricole, după cum o preînd agrarii; Rusia se pregătește de cel mai aspru războiu vamal. Numai așa s'ar pute încunjura războiul vamal, dacă vama pe produsele agricole va rămâne la poziția în care a fost înainte de convenție, adică sub cinci mărci. Dacă aceasta se va întâmpla, nimic nu are să tulbure relațiunile economice dintre cele două împărății; și că pacea economică întărește prietenia politică, a recunoscut-o și principele Bismarck și o întărește și experiența“.

Statificarea serviciului sanitar public. Consiliul regnicolar al salubrității publice încă în anul 1892 a adresat Dietei ungar primului proiect relativ la statificarea serviciului sanitar public. Având însă în vedere schimbarea referințelor în cursul timpului, numitul consiliu prin comisiunea sa permanentă a elaborat acum un nou proiect în privința aceasta, care după lungi desbateri a fost statorit definitiv. Noul proiect de statificarea serviciului sanitar, împreună cu o motivare a lui amănunțită, a fost prezentat zilele trecute ministrului-president Coloman Szell, din partea prezidiului numitului consiliu.

Asta ar fi, fără îndoială, una din cele mai necesare și salutare reforme, ce cu drept cuvânt se pot pretinde de la guvern și de la reprezentanța înaltă a unei țări.

În atențiunea domnilor învățători.

Atragem atențiunea domnilor învățători asupra cursurilor agronomice de estimp, pentru cari trebuiesc înaintate concursurile până în 31 Maiu, ca să nu se întârzie, ca în anul trecut, când ministerul asigurase Consistoriul aradan primirea a 10 învățători pe speșele statului, apoi în lipsa concursurilor la timp, s'a scăpat acest beneficiu.

Pentru acest an Consistoriul eărăși a intervenit la guvern și precum suntem informați, învățătoria nu se prea folosește de ocaziunea a-și câștiga calificarea specială pentru școlile de

repetiție agronomice, ori nu și ajustează corect actele. Să profite dar de scurtimea timpului și să-și adreseze până la 31 Maiu petițiile prin inspectorii regiști și deodată să ceară și recomandățiunea consistoriului!

Germanii și Români.

Valorosul ziar vienez „Deutsches Volksblatt“ scrie următoarele:

Ungurii se luptă de aproape două secole, ca să îsgonească, atât pe locuitorii germani, cât și pe cei români din țeara lor. Însă ideea lor perfidă nu a putut să se îplinească și sămânța discordiei nu a avut fruct, căci ambele aceste națiuni au știut să-și apere interesele și să le păzească. Timpul, care este cel mai bun preceptor, care adună experiențe continue, învață nu numai pe individ, dar și popoarele ca să poată distinge răul de bine.

Această experiență a fost încumbată și Germanilor și Românilor din Ungaria.

Ei au putut constata, că numai uniți în simțăminte și cugete, pot lupta în contra curentului de maghiarizare.

Știm cu toții, din istoria trecutului, că scopurile românismului au fost și sunt strîns legate cu interesele germanismului.

„Tribuna Poporului“ într'unul din articolele sale ne-a asigurat, că Români nici odată nu au avut ură pe poporul german. Proba cea mai frumoasă este revoluția din 1848.

Românul este ființa cea mai recunosătoare. El nu va uita nici odată, că progresul Românilor se datorește aproape numai Germanului. „Trib. Pop.“ termină zicând că este mândră că are în capul țărilor românești pe una din persoanele cele mai inteligente din casa Hohenzollern.

Ziarul „Kronstädter Zeitung“ organul germanismului, primii cu cea mai mare simpatie articolul confratelui și a adus la cunoștința tuturor părerile simpaticele popor român, expunând totodată și vederile sale. Ziarul „Kronstädter Zeitung“ speră că presa soviniștă va critica atitudinea noastră, pentru-că vede pericolul iminent, dar creadă ce-o vrea, noi vom rămânea prieteni pe veci, cu acel blând popor, cu care nici odată nu am avut cea mai mică discordie.

„AUTORITATEA“.

(*). Representanții forței publice din țeara noastră și azi, în „era pacificărilor“, își fac cancanurile scandaloase.

Prea e infiltrat, prea s'a organizat în reprezentanții autorității trufia a'otputerniciei și îndrăsneala fără margini, — decât să se poată lăpăda „micul tiran“, de apucăturile volnice, în al căror spirit au fost crescuți.

În numărul trecut al ziarului nostru s'a raportat de scandaloasa intervenție a unui gendarm, pentru a împedea o modestă petrecere românească din Seliște, improvisată fără alaiu și fără nici un alt scop, decât de a prăznui într'un chip modest aniversarea marelui zile a proclamării libertății poporul nostru și a jură-

nântului său de alipire la glorioasa dinastie a Habsburgilor.

Gendarmul însă vede aci „trădare de patrie“!

La Boroșineu, alt colț de țeară, în același timp, un gendarm vede în podoabele costumului unei țerance de Român „trădare de patrie“, și ca un taur la vederea pânzei roșii, se repede să rupă brăul național, fetel prînse în horă.

Sunt simptomatice aceste aparițiuni, simultane în două puncte atât de îndepărtate unul de altul, — sunt dovada unui fond comun, al educației șoviniste.

De sus se predică astăzi, cu jumătate de gură, „pacificarea naționalităților“; nu se pun însă hotare expansiunii violente a micilor tirani, ci din contră, aceștia își continuă serviciul revoltător de sbiri, în numele „autorității și forței publice“, convinși, după o experiență tradițională, că astfel vor binemerita dela patrie, pe această cale se câștigă merite, „patriotice“ și pot spera avansări și înaintare.

Astfel e servită „patria“, astfel este înțeleasă propagarea pacificării naționalităților din țeara; și nu se găsește procuror care să pună la locul lor pe astfel de fleacuri de oameni, pentru agitare contra naționalității, aplicându-le paragraful, de cari atâta s'a uzat față cu Românii, cari își apără și și-au apărat interesele neamului și sfintele așezăminte, contra nenumeratelor goane, de sus și de jos.

Vorbele frumoase ale primului ministru, repetate la intervale într'un chip aproape mașinal, nu multă nădejde ne pot da pentru schimbarea stărilor de lucruri, căci înadever mare, dar și îndrăzneală operațiune trebuie să se săvârșască, pentru sanarea stărilor ticăloase în cari se găsește țeara.

O curățire radicală se cere pe toată linia, ca prin dreptate să se guverneze, ear nu prin teroare să se sugrume ori-ce semn de viață proprie și conștiință; să se redea „autorității“ caracterul dreptății, ca flagelul micilor tirani să dispară, împreună cu regimurile cari l-au creat.

Atunci regimul și va fi făcut o parte din datoria sa.

Dintre culise.

Să te păzească Dumnezeu de mregea escrocilor, că de acolo teafăr nu ieși.

Di Dr. Iosif Gall, cunoscut altfel ca om cu frica lui Dumnezeu, a avut nenorocirea să cadă în mregea unor escroci cari îl exploatează bună-credința până la ridicol.

Il îmbrăcară, mai înainte, cu „Viitorul“ aristocratic din Budapesta; după aceea cu musca democratică din Timișoara. Aceștia sunt americanii d-lui Gall. Alții vor să compromită guvernul diecesar din Arad. Și haid cu șoapta: cinei protopopi a suspendat Goldiș și deci: foc și pucioasă! Aradul e Sodoma și Gomora...

Sărmanul dl Gall era gata să dea de rău, de grijile că pere Aradul. — În Arad nu știa însă nimeni nimic de acele prigoniuri.

Maî deunăzile din incidentul delegațiilor, l'a infundat earș alt vulpoi cu o forfecătură de ziar, cine știe de ce proveniență, că eată: în „Tribuna Poporului“ se scrie că afacerile de despărțire sunt o „Vacă de muls“ pentru dl Dr. Iosif Gall și dl Vincențiu Babeș. Onorații cetitori își vor aduce aminte că în „Vacă de muls“ de dl Babeș da, dar de dl Gall nici pomana, și sărmanul dl Gall tot se topea de amărăciune că lumea îl bănuște de arghirofilia.

Noi am dori să trăiască dl Dr. Gall zile îndelungate, drept aceea îl conjurăm să nu să lase torturat de acei nevoiași de intriganți, ci să ne spună că ce-l doare că cât ce bați în palme îl trece ori ce boală ar avea, căci la lumina adevărului se topește ori-ce minciună.

Di Dr. Gall se lapadă acum de fițuca din Timișoara. Debuisset prindem, că în fine omul poate fi indus în eroare. Nici nu se potrivea acea murdărie cu numele d-lui Gall. Dar acest divorț deschide altă chestiune și adevă: al cui e dar acel canel al murdărilor?

Atâta se știe, că comunele politice sunt obligate a o abona, aceasta va să zică e foaie susținută de guvern. Și aceea este știut, că are corespondent stabil la Arad și că foaia nici nu se prea ocupă cu altceva decât cu episcopul Goldiș și oamenii săi, pe cari îl tratează ca pe trădători de neam și simbriași. Va să zică foaia susținută de guvern este scrisă de naționaliști cari toacă în cap pe simbriașii guvernului! Și tot acest colaborator al fițucel din Timișoara este și colaboratorul „Gazetei“ și „Tribunei“ și scrie în același ton și aceleași lucruri.

Corespondentul stabil al fițucel din Timișoara e Măglaș, aceasta îl este

la poliție ocupațiunea anunțată, și tot el este și corespondentul „Gazetei“ și „Tribunei“. Cine-l plătește dară? Guvernul? Barcian? Mureșan? Dr. Raț? Ori doar chiar amicii din Arad?

Bine, dar atunci cum vin amicii ortodocși din Arad în tovărășie cu unitul Stefan Cicio și „Gazeta“ și „Tribuna“ să combată pe episcopul ortodox și viceversa: naționaliștii Cicio-Mureșan-Rașalătura cu simbriașii guvernului? Din întregă învâlmășala înțelegem că guvernul știe atât de comod să exploateze interesele cari au intrunit pe unit cu ortodox, naționalist și guvernamental, mai înțelegem și pe Cicio, dar nu înțelegem pe ortodocșii noștri, căci poate cineva fi supărat dar aceasta nu legitimează conjurația contra bisericel mame.

Treicolorul.

„Deșteptarea“ din Cernăuți primește dela corespondentul său din Viena următoarele rânduri, cari contribuie mult la clarificarea chestiei treicolorului nostru:

Mercuri, în 14 l. c., am vizitat cu mai mulți tineri odă-le curții împărătești. În sala a doua de ceremonii am aflat un covor lucrat de mână, care reprezintă lupta dela Pojon (1685). În colțul de jos din dreapta a covorului este o emblemă, care arată un cap fantastic, ear împrejurul acestuia o împletitură din diferite panglicii în colorile naționale ale popoarelor imperiului; între aceste panglicii sunt și două ținute în colorile roșu galben-albastru, una la dreapta, ear' alta la stânga emblemei.

Tricolorul în emblema susnumită e foarte curat; compoziția colorilor foarte potrivită și e între panglicile cele mai late, așa că la prima privire trebuie să se observe.

Poate vor dumeri aceste șire pe cei ce șovăesc. La ori-ce cas aflarea acestor colorii în odăile împărătești argumentează îndestul îndreptățirea lor istorică, mai ales făcând acolo parte dintr'un tablou istoric.

Viena, 3/16 Maiu.

Emilian Slușanschi,
cand. jur.

Din BUCOVINA.

— Mandatul curiei a V-a. —

În numărul său dela 10/23 Maiu, „Deșteptarea“ din Cernăuți, între altele, scrie următoarele:

„Zilele acestea s'a intrunit comitetul central al partidului poporal național (din Bucovina). S'a discutat situația politică ac-

tuală și s'au luat mai multe decisiuni de mare importanță.

Din motive tactice nu vom divulga de astă-dată decât conclusele luate relativ la mandatul din curia a cincia, rămas vacant. Acest mandat, după-cum se știe, a fost înainte de-a-ni-se răpi prin puterea brutală, al partidului poporal național, reprezentat în camera imperială prin doctorul George Popovici. De sine înțeles că partidul nostru și de astă-dată era decis să se întrepună pentru candidatul său de astă toamnă, care a fost în toată forma rugat să primească candidatura.

După-cum se vede însă din declarațiunea telegrafică (ce am publicat și noi. — Red. „Tr. Pop.“) doctorul G. Popovici de astă-dată, sau poate mai bine de-ocamdată, nu poate urma invitării partidului nostru.

Pe cât de subită a fost moartea deputatului Isopescu, pe atât de neașteptată va fi pentru publicul mare declarația doctorului Popovici. Numele său e prea popular și prea numeroși sunt aderenții săi, decât ca partidul poporal să poată trece cu ușurință peste candidatura lui la ordinea zilei. Comitetul central al partidului a luat drept aceea declarația doctorului Popovici cu multă părere de rău la cunoștință și și-a rezervat a se pune în înțelegere cu întreg poporul românesc al Bucovinei în privința alegerii unui nou candidat pentru curia a cincia, candidat, care să întrunească calitățile cerute pentru a reprezenta în mod demn un partid independent și conștient de drepturile poporului.

Înainte de-a pași la înlocuirea d-lui Popovici prin alt candidat, partidul poporal invită pe acei aderenți ai săi, cari reflectează la mandatul din curia a cincia, să-și anunțe candidatura de cu bună vreme la dirigența partidului.

Anunșându se candidații, comitetul central se va întruni neînță ziat și va lua măsurile necesare precisând modul și tactica luptei electorale districtuale, în cari candidatul nou să se presinte alegătorilor.

Până atunci bărbații noștri de încredere de prin districte să fie sentinele....”

CUGETĂRI.

Bărbații înamorați ved limpede, pentru că ei au darul de a prevedea viitorul.

A. Delpit.

Un mijloc, de a reține pe femei în religiuine, ar fi să le faci a crede, că credința în cer le face frumoase.

G. M. Waltour.

Pentru fie-care popor, ce aspiră spre progres, vine timpul, în care pretensiunile lui naționale se realizează.

N. fr. P.

Alexandru Russo.

— O pagină ignorată din literatura română. —

Un harnic student dela facultatea de filosofie și litere din București, dl Petru V. Haneș, a seos mai zilele trecute un volum frumos tipărit de 176 pagini sub titlul de mai sus.

Di Haneș a desgropat din manuscrisele Academiei române și din revistele contiporane pe unul dintre fruntașii literaturii noastre din prima jumătate a secolului trecut, pe Alexandru Russo, care până acum era aproape cu desăvârșire ignorat de autorii manualelor de istoria literaturii române, deși dînsul ca autor a atâtor pagini ferme-cătoare vrednic este să stea alături cu cel mai de seamă scriitorii Români.

Alexandru Russo s'a născut pe la începutul secolului al XIX-lea — autorul dă ca dată aproximativă anul 1817 — în Basarabia, dintr'o căsătorie din dragoste. Tatăl său se numea Iancu Donici, care din cauza sentimentelor lui naționale trece în 1828 în Moldova, luând cu el și pe fiul său Alexandru. Aici fură supranumiți și Russo. Studiile și li-a făcut în Elveția franceză între anii 1830—39, deci într'o epocă, când țara cantoanelor era frământată de mișcările naționale. Aici a primit Russo ideile școlii romantice.

La anul 1839 e numit judecător în Piatra-Neamț, în pitorescul orașel moldovean de sub poalele Carpaților, cu împregiurimi pline de farmec, cari au făcut din Russo cel mai poetic prozator român.

În 1846, 25 Februarie, se joacă în Iași piesa lui: Provincialul la Teatrul național sau Jiențierul Vadră. Pentru aluziunile politice din această pi să Domnul Mihail Sturza îl exilă la Soveja, unde stătu câte-va luni. Rolul lui la anul 1848 trebuie să fi fost acelaș cu a celorlalți literați. După 48, trecu în Bucovina apoi la Viena, de unde vrînd să se întoarcă în țeară, întreprinse o călătorie prin Transilvania tocmai când revoluția era în toul ei. Cu acea ocazie găsindu se la el poezia lui Alexandri: Deșteptarea României, fu închis la Cluj. De aici scrie lui Alexandri o scrisoare, care începe:

„În Ungaria liberă mi-am perdut libertatea! Strigătul maghiar Eljen Sabacsiag însemnează lanțuri pentru Români etc.”

În curînd intervenind prietenii la Pesta fu eliberat.

Nu peste multă vreme pleacă la Paris ca să studieze dreptul, se întoarce în 1850 în Moldova. Moare de oftică la 1859 zicînd: „Curagia amicii mei, treziți patria, dacă voiți să dorm în liniște”.

Activitatea lui Russo, ca om de litere e muliplă, căci el a lucrat în trei direcțiuni: Ca filolog, folklorist și prozator.

Ideile lui filologice au fost scrise și publicate sub titlul de „Cugetări“ în România Literară. El se ridică cu energie, cu talent și cu multă dreptate în același timp în potrive „chaosului din Ardeal“ ridiculizînd diferitele sisteme lingvistice, atât de numeroase pe la 1855. Critica lui însă e și

positivă: el explicînd modul de formațiune al limbilor și dîndu-și perfect seamă de condițiile în cari se desvoaltă o limbă, arată calea pentru „a stabili limba pe niște baze mai solide”.

Tot în cugetări îl vedem declarîndu-se împotriva sistemului „scrieți băești...“ și susținînd energic că „literatura de azi nu e literatură românească.” Așa că el e un fel de premergător al junimei de mai târziu.

Operele lui literare și folkloristice sunt numeroase și ca să-și facă cetitorii ideii cât de pe nedrept a fost ignorată această superioritate marcantă a epocel, vom înșira lista completă a lucrărilor lui:

1. Provincialul la Teatru sau Jiențierul Vadră.
2. Șezdătorile la țară.
3. Reflecțiuni politice scrise în închisoarea din Edinburg.
4. Cronică Literară.
5. Mihail Cucușeanu (necrolog).
6. Cugetări scrise în închisoarea din Cluj.
7. Soveja.
8. Iași și locuitorii săi în 1840.
9. Amintiri.
10. Decebal și Ștefan, (Studiu istoric).
11. Stînca Corbului.
12. Piatra Teiului.
13. Groză.
14. Studii naționale.
15. Colecțiunea de poezii Russo-Alexandri.

16. Cîntarea României,
17. Câte-va articole în Steaua Dunării (a. 1855 și 56).

Primele 3 opere sunt cunoscute numai după titlu. Dintre celelalte locul de frunte îl ocupă „Cîntarea României“ și „Amintirile”.

Aceste din urmă se compun din o serie de articole publicate în „România Literară”. Ele au fost scrise în românește!) Cuprind amintiri din copilărie și pribega, aduceri aminte de fapte și evenimente istorice dintre anii 1821—50.

„Cîntarea României”, minunata cap d'operă epică în proză, în care e concentrat tot ce au mai frumos Românii, până la dl Haneș, toată lumea credea, că e eșită din peana lui Bălcescu. Di Haneș basat pe motivele:

1. Că Bălcescu n'a pretins nici odată categoric dreptul de autor al cîntării;
 2. Că Russo și-a pus iscălitura sub ea;
 3. Că Alexandri arată în opt rânduri pe Russo drept adevăratul autor;
 4. Că textul subscris de Russo e mai complet decât al lui Bălcescu;
 5. Că asemănarea între operele lui Russo și Cîntarea României atât ca fond cât și ca formă este isbitoare:
- Conchide că Cîntarea României e scrisă de Russo. Concluziune, care a fost primită de d-nii Iorga și O Densușianu.

1) Russo pentru o mai mare ușurință în compunere scria franțuzește, dar era un adine cunoscător al limbii române.

Noutăți

Arad, 25 Maiu 1901.

Cavalerul Bilinski în Arad. Cu trenul de ieri (24 l. c.) după amiază a sosit aici, dinspre Timișoara, cavalerul *Bilinski*, fost ministru de finanțe în Austria, de presinte guvernatorul „Băncii Austro-Ungare”. La gară a fost întâmpinat de-un mare număr de fruntași ai societății aradane, sub conducerea spanului *Urbán* și a primarului *Salacz*. Seara, la orele 8, s'a dat în „Crucea-albă” un splendid banchet în onoarea rarului oaspe, participând toți fruntașii vieții sociale din Arad. Dintre Români au fost de față d-nii: Dr. N. Oncu, P. Truța și S. Raicu, ca reprezentanți ai „Victoriei”.

S'au rostit mulțime de toaste, al căror început l'a făcut primarul *Salacz*, accentuând puterea banului „*nervus rerum*” (Geld regiert die Welt) pentru viața statelor și exprimând bucuria, că marea instituțiune (Banca Austro-Ungară) s'a încredințat conducerii unei puteri atât de probate și apte, cum este cavalerul Bilinski. — În răspunsul său, cav. *Bilinski*, guvernatorul Băncii, a acceptat, că: „După-ce Austria o cunoaște bine din anii anteriori, a dorit acum în primul loc să cunoască mai deaproape Ungaria și referințele ei; dorește, ca Banca aceasta să fie atât de ungarască în Ungaria, pe cât de austriacă e în Austria. Dorește să exercite cea mai severă paritate pentru interesele amândoror părților monarchiei, căci deopotrivă poartă la inimă cauza maghiarismului, ca și cea austriacă”.

Cav. Bilinski, care a venit în Ungaria ca să viziteze filialele Băncii Austro-Ungare, a plecat din Arad azi dimineață la orele 8, spre Viena.

Dela Asociațiune. Rds. domn preposit *Ioan M. Moldovan*, după-cum stă „*Tribuna*”, fiind bolnav și prea ocupat — și-a dat dimisia din postul de președinte al Asociațiunii transilvane.

Desbaterile Delegațiunii ungare. Astăzi, Sâmbătă, subcomisia financiară discută budgetul ministerului comun de finanțe, sub presidența baronului *Harkányi*. La 29 Maiu, ședința proximă, va discuta subcomisia delegațională de război, sub presiunea lui *Szilágyi*, budgetul ministerului comun de război. La 30 Maiu se întrunește subcomisia marinelor, — ear ședințele publice ale Delegațiunii ungare vor începe la 3 Iunie.

Să aibă răbdare. Dintr'o scrisoare privată a unui ilustru anonim, „*Gazeta*” dela

Vorbind de activitatea folclorică a lui Russo, dl Haneș afirmă, că el ar fi cel dintâiu folclorist român; afirmație neîmpărtășită de dl O. Densușianu, care în prefața acestei cărți arată că fost precedat de Alexandru Hășdău, Asachi și alții.

Faptul că Russo, ca unul care a trăit atât timp între popor, pe care-l iubia mult și-l asculta cu drag, s'a ocupat cu colecționarea produselor lui e neîndoelnice, ca și acela că multe din poeziile publicate de Alexandri au fost culese de el.

Sfârșesc prin caracteristica ce o face dl Haneș lui Russo la pagina 157:

„... lărgimea de vederi, dușia, sinceritatea, simplitatea, cunoștința literaturii populare, a istoriei naționale, a cronicarilor, a vieții românești de țeară ca și de oraș, eată ce scoate în relief personalitatea lui Alexandru Russo din grămada de publiciști dintre 1840 și 1860”. Când ni-se va împlini oare și dorința de-a putea ceti în volum producțiunile minunate ale lui Russo?

București, 8 Maiu 1901.

O. C. T.

10/23 c. scoate vre-o două coloane de — insinuări pentru a dovedi, că arhimandritul Hamsea e cel mai deștept, mai harnic și mai desinteresat om pe suprafața pământului; că Ceantea e profesorul cel mai de model, după-cum sfinți sunt toți căpi în sistemul Meșianu s'au botezat.

Rei sunt pe aceste plaiuri numai Episcopul Goldiș, Mangra și Ciorogariu, cari prigonesc niște bête ot nevinovate.

Contrații dela Brașov să aibă răbdare: cu acte oficiale noi le vom dovedi, că corespondenții lor își bate joc de buna lor credință și apără țecate ce în diecesă asta n'au să mai fie tolerate.

De ce sunt capabili! Dl profesor seminarial din Arad Ioan Petran și a fost cerut în regulă concediu de 6 săptămâni și i-s'a dat. Atâta a fost destul ca clica amicilor lui Măglaș să divalgeze știrea îngrozitoare, că părintele Petran e în sanator, și chiar să tipărească în organul lor din Timișoara, că pe l. Petran l a ajuns nemessa, că e într'un Sanator din Viena. Dl Petran de fapt a fost în Budapesta, dar nu în balamuc, ci la universitate, unde a luat cu bun succes gradul academic de doctor în filosofie. Astfel se informează publicul prin ciica arădanș; altfel numai sănătoși să fim și părintele Dr. Petran să mai dea răspunsuri de acestea mișeilor calomniatori.

Casa domnitoare ofensată de Serbia. Foia oficială sârbească a fost confiscată zilele acestea, fiindcă, ocupându-se de ultimul eveniment dela curtea regală sârbă și de monarchia noastră, între altele scrisese: „Austro-Ungaria mai puțin se poate revolta de evenimentele dela Belgrad, deoarece tocmai în dinastia ei de multe-ori s'au ivit privilegii de amăgire”.

Szilágyi Dezső — profesor. O știre din Pesta anunță, că *Szilágyi Dezső*, fost ministru de justiție, va merge earăș la catedra de profesor universitar, de unde fusese chemat ca ministru. Senatul universitar l-a invitat edecă să primească catedra de drept public, rămasă vacantă prin moartea prof. *Lechner*.

Conflict italo-turc. Abia numai ieri-alaltăeri se anunță, că conflictul postal din Turcia este aplanat, și deja un altul nou se raportează. O depeșă din Constantinopol spune anume, că în Preveza, la locuința unui cetățean al statului italian, Turcii au deținut pe un oficiant de poștă italian (al societății de navigație) și i-au confiscat toate scrisorile. Reprezentantul italian de-acolo a cerut satisfacție grabnică, și dacă nu i-se dă, Italia va trimite imediat spre Preveza un vas de război.

Comercianții unguri în Bosnia. Foile maghiare aduc rapoarte pline de bucurie patriotică despre primirea „călduroasă”, ce Bosniacii au făcut unei societăți de comerț ungur, cari au plecat zilele trecute prin Bosnia, ca să viziteze prăvăliile de-acolo. Îndesebî bine, zic, au fost primiți în capitala bosniacă Sersaievo. — Noi încă stăm, că e bine făcut lucrul: Croați, știm, îi cunosc acum bine pe compatrioții nostri maghiari; de ce să nu-i cunoască mai deaproape și Bosniacii?

Unde va petrece Țarul vara. Se anunță din St. Petersburg, că părechia imperială rusească a plecat Jouia trecută din Carškoje-Selo la Peterhof, unde va petrece cea mai mare parte a verii.

Mare adunare de socialiști în — Târian. Cetim în foile maghiare, că în mica comună română-maghiară Târian (lângă Oradea-mare), în Dumineca Rusaliilor catolice va fi o mare adunare de socialiști, la care vor fi reprezentați socialiști din toate părțile țării. Obiectul adunării va fi: discuție și hotărâre asupra timpului de lucru și a ureării simbriei muncitorilor.

Un polițian sârb înebunit. După-cum se telegrafează din Belgrad, cunoscu-

tușul șef al partidului radical sârb, Rancu *Tajici*, care nu demult fusese grațiat din partea regelui Alexandru, — a înebunit zilele trecute.

Consilier de stat rus — defraudant. Din Petersburg se telegrafează, că consilierul de stat rus, *Jezdochimow*, presidentul reuniunii femeilor patriotice ruse, ce stă sub patronajul Țarevnei, — a fost arestat, fiindcă defraudase 350.000 ruble (aproape 2.000.000 coroane) din cassa numitei reuniuni. — Frumoasă treabă!

Șahul Persiei, cunoscut și în Ungaria din ultimele excursiuni ce le-a făcut vara trecută și pînă Unguri, — după-cum se anunță, — se află în gura morții și că nu e nici o speranță de mântuire. Ar fi păcat mare, căci astfel Ungurii ar perde într'insul pe-un scump admirator al lor.

ECONOMIE.

„Reuniunea Gizela” pentru măritarea fetelor sârce, constituită sub patronajul *Alteței Sale imp. și reg. Archiducesei Gizela*, își încheie deceniul al doilea al activității sale economice și de utilitate publică cu un bilanț extraordinar de favorabil, care e caracterizat pe de-o parte prin o considerabilă agoniseală nouă, prin urcarea de venit și prin sporirea bogății a fondurilor de rezervă, ear pe de altă parte prin micșorarea speșelor de administrație față de cele din anii precedenți.

Raportul de administrație, ușor de privit și compus sub veghierea statului, precum și numeroase adnece statistice ale aceluia, cari dau o iconă clară și bine înțeleasă de ori-și-cine, arată, că economia institutului în anul 1900 s'a urcat la 20,178.000 coroane. Cu finea anului au fost în valoare 103.556 acții, constituind un capital de 128.939.000 coroane; în decursul anului au expirat 1237 acții cu 1.275.000 coroane la capitalul pentru măritarea fetelor. Taxele anuale de intrare la cassă, dobânzi și competițe au dat un capital de 7.436.000 coroane. Fondul de rezervă matematic s'a sporit cu 4.703.000 coroane, care la finea anului s'a urcat la 35.388.000 coroane.

Averea reuniunii se urcă la 36.535.000 coroane, mai ales în scrisuri fonciare și hărți de valoare cu dobândă, cari sunt plasate la Banca Austro-Ungară.

Prisosul institutului pe anul 1900 se apropie de jumătate milion coroane, și astfel membrii cu pretenții de dividende se împărțășese de o dividendă corespunzătoare taxei anuale de 7%, care se scrie în favorul lor în fondul de dividende.

Din fondul pentru măritarea fetelor sârce în anul trecut au primit ajutor de zestre (trousseau) 40 mirese vrednice de a jutorare, ai căror părinți, din cauza referințelor materiale nefavorabile, deja în anul prim de asigurare au fost siliți la timpul său să-și sisteze asigurările la „Reuniunea Gizela”. — În chipul acesta „Reuniunea Gizela” întinde îmbelșugată despăgubire și aceluia, cari, prin continuarea, respective prin finea în valoare a asigurărilor, n'au putut să termine opera atât de utilă (folositoare) a îngrijirii de ai săi. — Averea acestui fond special în timpul de față este de 297.000 coroane.

Reprezentanța principală a institutului se află în Arad, strada *Zrinyi nr. 4b*.

Poșta Redacției.

Mai multor alegători în Sin. protopopese al tractului Halmagiu. Am primit până acum 4 adrese privitoare la alegerea de protopop. Nu ne este permis să ne amestecăm însă luând partea vre-unui candidat în contra celuilalt. D-voastră dați votul pentru cel-ce vă place. Noi ca ziar am fi datori să ne amestecăm numai când superioritățile bisericesti v'ar face vre-o nedreptate, ceea-ce nu s'a întâmplat și sperăm că nici nu se va întâmpla.

ULTIME ȘTIRI.

Scandalul dela curtea Serbiei. Viena, 23 Maiu. Tot șosece încă amănunte și noue știri despre evenimentele dela curtea regală sârbească. Consulul austro-ungar din Belgrad, *Hegenmüller*, a raportat cel dintâiu la Viena despre secretul curții sârbe. Conte *Goluchovsky* a trimis acest raport la Țarul, care, ca să constate starea adevărată a lucrurilor, a trimis imediat la Belgrad pe profesorul *Stegeriew*, sub pretextul, să ajute pe regina *Draga* în boala ei. *Stegeriew* a descoperit secretul numai decăt. După-cum adevărat se știe, Regina *Draga* a vrut să se sinucidă și beuse deja o bună doză de laudanum. Ajutorul grabnic medical însă a scăpat o dela moarte. După asta Regina a rugat în genuchi pe Regele s'o ierte, ear acesta a cerut pentru asta termen de o zi, pentru a se mai gândi. După o oră însă regele Alexandru a intrat în salonul Reginei și a declarat, c'o iartă.

PARTEA LITERARĂ.

INTRODUCERE

la „ISTORIA LITERATUREI ROMÂNE”,

de

N. IORGA.

(Continuare).

Ea desbină pe Ardelent între dînșii, grupându-i în jurul a două episcopi, a două școli, dar mai ales ea despărți Ardealul cult de Țeara-Românească, îndușmâni pentru multă vreme pe protectorii și ocrotiții de altă-dată. Unii apucară o direcție culturală, alții alta; unii se gândiră mai mult la Dumnezeu și la dreapta credință; alții la părintele Traian și la originea romană. Dar, când spiritul religios cedă, după un veac, înaintea spiritului profan, când curentul național, care resulta în Europa din marile zguduiri și prefaceri politice ale epocii de cufropire franceză, pătrunse și la Dunăre, când colaboratorii în guvernarea principatelor și exploatarea lor se simțiră unit Greci, alții Români, — atunci unitatea fu revirșită din nou. Cu acea deosebire însă, foarte însemnată, că lumina venia din Ardeal, că Români din principate erau aceia cari se convertiau la o credință mai bună, mai curată, mai înaltă — și care trebuia să le mântuie sufletele. Cuvântul de apostol al umilului *Lazăr* făcu această fericită minune, poate minunea cea mai mare din istoria noastră contemporană, fiindcă era vorba de învierea sufletelor noastre.

Așa încât am pute numi toată această perioadă din istoria noastră culturală lupta pentru a reuși în idel și în limbă tot poporul românesc și pentru a găsi legătura dintre dînșii toți și între marii străbuni, pentru a o proclama din nou, cu strălucire, și pentru a ne regenera pe această cale. Pentru a se vedea importanța acestei lucrări și înălțime la care se găsesc în istoria noastră acei cari au revirșit-o, trebuie să spunem că „Istoria pentru începutul Românilor”, n'a avut pentru noi o mai mică însemnatate decăt lupta dela Podul Înalt și că alături de marii Voevozi învingători ai timpurilor eroice își găsesc locul vrednic descoperitorii și apărătorii drepturilor noastre istorice, propovăduitorii datoriiilor pe care acele drepturi ni-le impun. Dacă cei dintâiu ni-au păstrat pământul, dela cei din urmă ni-a venit ideea.

Scriitorii de carti vom vorbi, acei cari au creat, dezvoltat și reprezentat curentele schițate aici, fac parte din trei generații cari nu se aseamănă între ele și a căror activitate ar pute forma fiecare o perioadă din istoria literaturii românești, între anii 1680 și 1821.

Intâia generație n'are reprezentanți ești decăt în principate. Se formează prin studii făcute în Polonia sau în Italia, la Padova. E o generație de oameni politici, de luptători cari iau condeiul în mână, fle pentru a izvedi o teorie, fle pentru a-și însemna cele săvârșite de dînșii sau în jurul lor. Totuși acești scriitori din întâmplare nu sunt numai superiori urmașilor lor în ceea-ce privește puterea sentimentelor și înălțimea ideilor; ei îi întrec cu mult și în fecunditate. Atunci se scriu nu numai cărțile mari, ei și cărți multe. La dreptul vorbind, aceștia, pleiada care incurjură pe *Dimetrie Cantemir* și pe *Constantin Cantacuzino*, fruntași prin naștere, prin rolul lor politic, prin cultura și talentul lor, aceștia crează literatura românească originală. E cel mai frumos mănunchiu de scriitori pe care l'am avut până la școala marilor Ardeleni.

(Va urma).

Editor. **Aurel Popovici Barcianu.**
Red. respons. **Ioan Russu Știrianu.**

Invitare al abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe cartalul II-la

„TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foil, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an Cor. 20.—
Pe 1/2 an 10.—
Pe 1/4 an 5.—
Pe o lună 2.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an franci 40.—

Domnii abonenți sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foil.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumit pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima luni.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fășile, în cari li-s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“.

ECONOMIE.

Prețurile cerealelor după bursa din
23 Maiu 1901.

Grâu, pe Iunie 1901 . Cor.	7.59—7.60
Grâu, „ Octomvrie	7.66—7.67
Cucuruz, „ Maiu	5.33—5.34
Cucuruz, „ Iulie	5.39—5.40
Ovăs, „ Octomvrie	6.74—6.75
Secară, „ Octomvrie	7.75—7.80
Rapiță, „ August	13.45—
per 50 kilograme.	

Prețurile la 23 Maiu 1901

Făina				
Nr.	0	1	2	3
Cor.	25.—	24.—	23.—	22.40
Nr.	4	5	6	7
Cor.	22.—	21.—	19.60	17.20
per 100 de kilograme.				

Păstăioase

Fasole: Cor.	8.25—9.—
Mazere:	10.50—12.50
Linte:	10.—15.—
după calitate.	
Semënța de cânepă:	9.25—9.75
Macul:	21.—24.—
Hirică: Cor.	5.20—5.75
per 50 de kilograme.	

Unsoare de porc, Cor. 55.50 per. 50 kilogr.
Stânina: . . Cor. 47—48

Semințe:

Trifoiu roșu: dia anul 1900 Cor.	51.60.—
Luternă:	40.—48.—
Mohor:	7.50—7.75

in piața din Arad.

Grâu, cu Cor.	6.90—7.—
Cucuruz	4.80—4.90
Secară, „	6.50—6.60
Orz,	5.90—6.10
Ovăs, „	58.0—6.10
Semînța de mazărice	8.50—8.70
fasole după calitate	8.90—9.40

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

428 16— IN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslusiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Ciănad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II.)
precum și prin agenturile cercuale și speciale.

FRĂȚII FLEISCHER

fabrică de mobilă de fer

Arad, Strada Furdő Nr. 10.

Recomandă fabricațiunile sale cu gust efectuate și în stare de-a sta față cu ori ce concurență, ca

paturi de fer

cu uneltele de trebuință, noptiere, lavabouri (spălător), paturi elegante pentru copii, leagăne și trăsuri pentru copii.

Primește ajustare, cu prețuri convenabile, de hoteluri, scaune de grădină, mese, chioscuri, case de caritate, internate, spitaturi și casarme.

Somiere (madraț) de sîrmă,

se confecționează după măsură, cu prețuri avantajoase. 604 2—10

Program cu ilustrațiuni se trimite francat și gratis.

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și inviorază sub garanție.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți migrene, neuralgie, impede-

carea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țuituri de ureche, bătaia de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftă de mâncare, recelă la mâni și picioare reuma podagră, ischias, udului în pat, influința în somnia epilepsia circu-

Deosebită atențiune e a se da boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. publice asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost officios oprit fiind nefolositor, pecând aparatul meu e ingeneru cunoscut apreciat și cercetat.

Deja efinătatea cruceimele electro-magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e fl. 3. sau Cor. 6.— folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2 sau Cor. 4. folosibil numai la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:

596 8—25

Albert Müller, Budapesta, V., strada Vadász 42. K
Colțul stradei Kálmán.

STEFAN JAKABFFY și soțul

atelier de croitorie pentru bărbați

Arad, Palatul-Minoriților.

Abonament de haine!

Anunțând onoratalui public, că ne-a sosit un bogat și variat sortiment de stoffe din cele mai moderne de lână curată, camgarn și șeviot pentru

sesonul de primăvară și vară,

avem onoarea a atrage prețuita atențiune asupra inoierii fericite ce am introdus în serviciul nostru cu începutul lunii curente.

Conduși de scopul de a procura haine bune și elegante pentru un preț surprinzător de ieftin, după exemplul atelierelor de croitorie celor mai distanșe din orașele universale, deschidem:

Abonament de haine.

Ca acest abonamentul să devină cât mai întins, l'am clasat în trei categorii, și anume:

608 5—5

220 320 și 520 coroane

Abonamentul cu 220 cor.	Abonamentul cu 320 cor.	Abonamentul cu 520 cor.
dă dreptul la:	dă dreptul la:	dă dreptul la:
1 palton de iarnă sau pardesiu	1 palton	1 bündă de oraș
1 cestum saco	1 pardesiu	1 costum de toamnă
1 frac sau costum Fr. Iosif	1 manta	1 „ „ iarnă
1 pantalon camgarn, pentru iarnă sau vară.	1 costum de primăvară	1 „ „ primăvară
	1 frac sau costum Fr. Iosif	1 „ „ vară
		1 frac sau costum Fr. Iosif
		1 manta de primăvară

Hainele rămân în proprietatea abonatului și poate să și-le aleagă după plăcere din stoffe de lână curată. — În locul unui efect, care mai este de trebuință, poate lua altul

Modele se tri: it gratuit.

Abonamentul este a se desfășura în curs de un an.

Cu deosebită stimă

Stefan Jakabffy și soțul